

Verslag van de Parkstad Advies Groep Beschermd wonen, Opvang en verward Gedrag (PAG-BOV) van 28 november 2017

De PAG-BOV is door de gezamenlijke Adviesraden Sociaal Domein van Parkstad gemandateerd om over deze onderwerpen advies uit te brengen aan de Parkstadgemeenten

Adviesvergadering notitie 'Visie opvang en beschermd wonen Parkstad'

Conclusie: de adviesgroep kan akkoord gaan met de notitie, waarbij onderstaande punten moeten worden opgemerkt

- Volledigheid:

De notitie geeft geen antwoord op een aantal elementen genoemd in de raadsinformatiebrief en schiet daarmee tekort.

Ambtelijke reactie: Dat klopt op zichzelf, maar heeft enerzijds te maken met het gegeven dat een aantal zaken nog niet bekend zijn (verdeelmiddel) en anderzijds met het feit dat dit vooral een kadernotitie is die verder zal worden geconcretiseerd in uitvoeringsplannen.

- Terminologie:

In de notitie worden regelmatig termen gebruikt als eigen kracht, zelfregie, etc. Bijv. bij de opgesomde uitgangspunten op pagina 20 (2^e bullet 'versterken van zelfregie en eigen kracht'). De werkgroep uit haar zorgen over de uitvoerbaarheid van deze uitgangspunten. Er staat niet benoemd hoe we de burger in staat gaan stellen om ook echt zelf de regie te voeren. Hoe gaan we hier uitvoering aan geven, hoe gaan we dit concreet aanpakken? De werkgroep geeft een dringend signaal af om deze termen van algemene aard te vertalen naar concreetheid.

Ambtelijke reactie: Het is een visienota, daar staat in 'wat we willen'. Het 'hoe' wordt uitgewerkt in uitvoeringsplannen.

- Terminologie /opbouw van de notitie

De nota is op punten nog weinig concreet. De hoofdstuktitels "wat gaan we daarvoor doen?" en "hoe pakken we dat aan?" wekken echter de suggestie dat het 'hoe' al wel is uitgewerkt.

Ambtelijke reactie: Onder het kopje "Wat gaan we daarvoor doen?" benoemen we de ontwikkelpunten/verbeterlijnen. In het hoofdstuk "hoe pakken we dit aan" gaan we in op het proces.

- Cultuurverandering:

Alle verbeterlijnen/ontwikkellijnen (vanaf p.11) impliceren ook een cultuurverandering binnen overheden zelf. Binnen de werkgroep heerst scepsis hierover en vraagt men zich af of dit wel realistisch is. Deze benadering/cultuurverandering zou binnen de reguliere Wmo al gemeengoed moeten zijn. Maar ook hier is nog een weg af te leggen. Er is weinig vertrouwen dat het bij opvang en beschermd wonen wel gaat lukken als het bij de reguliere Wmo nog niet ingebed is.

Ambtelijke reactie: In het visiedocument wordt onderkend dat een cultuurverandering wenselijk is en is iedereen doordrongen van het gegeven dat dit weerbarstig is en vasthoudendheid zal vragen. Dat gemeenten zelf ook aan cultuurverandering moeten werken, bijvoorbeeld als het gaat om integraal werken en de bejegening, wordt onderkend.

- Vage bewoordingen

In de tekst tussen p. 11 t/m p. 14 worden heel veel vage bewoordingen gebruikt. Voorbeelden: 'consequent toepassen van de methodiek', 'moeten elkaar nog beter vinden', 'specifieke aandacht is nodig' 'herkennen van onderliggende problematiek' en ga zo maar door. Als deze teksten gehandhaafd blijven zou op z'n minst de opmerking gemaakt kunnen worden dat nog veel in beweging, onzeker, is, waardoor sommige van de gebruikte bewoordingen nogal voorwaardelijk zijn.

Ambtelijke reactie: In dit schema worden de verbeterpunten genoemd. Sommige punten zijn al heel concreet, bijvoorbeeld: 'crisiskaart' of 'afspraken over signaleren betalingsachterstanden'. Anderen zijn inderdaad nog niet zo concreet in acties of producten te beschrijven.

- Maatschappelijke acceptatie/verandering:

Dit vraagt veel tijd en geduld, dit moet in fases aangepakt worden (kleine stapjes per keer).

Ambtelijke toelichting: dat dergelijke veranderingen tijd en geduld vragen en in kleine stapjes gaan onderkennen we.

Bij de ontwikkelijnen die ingaan op de opgave om de maatschappelijke acceptatie te vergroten ontbreekt de schakel 'onderwijs/scholen'.

Ambtelijke toelichting: Mondriaan heeft bijvoorbeeld het zogenaamde 'kwartier maken in de wijk'. Dan worden ook scholen bezocht. Dit punt (onderwijs/scholen betrekken) zullen we meenemen in de uitvoeringsplannen.

- Bescherming:

Hanteer als uitgangspunt dat bescherming en veiligheid voorop staan. Onder sommige bewoners heerst de angst dat ze na de decentralisatie 'weg' moeten. Doorstroom/uitstroom levert vaak veel stress op. Sommige mensen kunnen niet op eigen kracht/benen staan. Ga de bestaande cliënten (die al in 'het circuit' zitten) niet ambulantisieren, laat hen zoveel mogelijk met rust.

Ambtelijke toelichting: Alleen bij de mensen die daadwerkelijk perspectief hebben op uitstroom willen we toewerken naar uitstroom. We onderkennen dat dit voor een groot deel van de doelgroep niet weggelegd is. Van hen verwachten wij echter dat zij grotendeels zullen instromen in de vernieuwde WLZ.

De formulering op pagina 19 (kopje: veranderen kost tijd) is aangevuld.

- Mantelzorg:

Heb aandacht voor de positie van het netwerk/familie/mantelzorgers. Bij het ambulantisieren en het vergroten van eigen kracht wordt een groter beroep gedaan op het netwerk/mantelzorgers.

Ambtelijke reactie:

Dit punt wordt onderschreven. Dit is in het visiedocument vermeld in het hoofdstuk 'Wat gaan we daarvoor doen'.

- Maatwerk:

Houd rekening met de beperkte middelen van de doelgroep. Niet iedereen heeft beschikking over bijvoorbeeld internet, smartphone, etc. E-Health biedt bijvoorbeeld niet voor iedereen een oplossing.

Ambtelijke toelichting: De persoonlijke context is hierbij leidend, de keuze voor bepaalde inzet kan per persoon/doelgroep verschillen. E-Health is aanvullend.

- Participatie/dagbesteding:

De volgende opmerkingen worden gemaakt:

- ➔ Zorg voor doelgerichte participatie. Bij voorkeur de buurt hierbij betrekken, daar ligt de winst voor de samenleving.
- ➔ Advies om de burger/omwonenden volledig en vooral tijdig te informeren in geval van het organiseren van activiteiten in de wijk.
- ➔ Dagbesteding is zeer belangrijk, zeker ook gelet op het beperkte budget van de doelgroep, ze hebben weinig eigen mogelijkheden.

Ambtelijke toelichting: Bij het creëren van ontmoeting (in de buurt) ontstaat er vertrouwen. Er is integraal beleid nodig: dagbesteding/armoedebeluid/wonen. Dit is allemaal al onderkend in het visiedocument.

- Wonen:

Wonen/ontwikkelen van woningen is knelpunt daar er niet meer veel gebouwd mag worden in Parkstad (al zijn de beperkingen minder streng als het gaat om zorgwoningen). Met name kleine woningstichtingen willen deze risico's niet lopen gelet op de omvang van de doelgroep.

Ambtelijke toelichting: Voor deze doelgroep hoeft in principe niet speciaal gebouwd te worden. Er is behoefte aan betaalbare woningen, appartementen, kamers. Gemeenten kunnen afspraken over dit onderwerp met woningstichtingen vastleggen in de prestatie-afspraken. Dit is expliciet opgenomen in het visiedocument.

- Woonomgeving:

Heb aandacht voor de keuze van de woonomgeving, deze moet passen bij de persoon. Bij voorkeur in de oorspronkelijke woonomgeving. En zorg voor goede begeleiding om dit te laten slagen (onderwijs, opleiding, dagbesteding, begeleiding). Anders bestaat er risico op terugval.

Ambtelijke toelichting: Daarom zetten we sterk in op 'beschermde thuis', zodat bij voorkeur niet in een nieuwe woonomgeving opnieuw begonnen moet worden. Dit is ook de reden dat in het document ingezet wordt op preventie en vroegsignalering, zodat voorkomen kan worden dat mensen de eigen woonomgeving moeten verlaten. Ook zijn in de notitie terugvalgaranties opgenomen voor als het toch misgaat.

- Middelen:

Vanaf 2020 verandert de financiële constructie, maar daar staat niets over in de notitie opgenomen.

Ambtelijke toelichting: De wijziging in financiering is benoemd in de Inleiding, maar kan op dit moment nog niet worden uitgewerkt omdat er nog geen verdeelmodel bepaald is. Dit is benoemd onder het hoofdstuk 'Risico's en onzekerheden'.

- Solidariteit:

De werkgroep vindt het belangrijk dat de gemeente in onderlinge solidariteit blijven samenwerken. Echter: de werkgroep uit nadrukkelijk haar zorgen over de samenwerking en solidariteit op Parkstadniveau, gelet op mogelijke budgettaire afwegingen van individuele gemeenten. **De werkgroep adviseert de bestuurders nadrukkelijk om op dit dossier te blijven samenwerken op basis van solidariteit.**

- Informatieuitwisseling:

Ook worden zorgen geuit over samenwerking tussen professionals en het netwerk. Tussen professionals onderling is het al moeilijk om gegevens/info uit te wisselen. Bij inzet van ervaringsdeskundigen, vrijwilligers etc. wordt samenwerken alleen maar moeilijker gelet op privacy-afwegingen.

- Terugkoppeling:

Er wordt verzocht om een structurele/periodieke terugkoppeling naar de adviesgroep/adviesraden over dit onderwerp.

Ambtelijke reactie::

Dit wordt ook van ambtelijke zijde heel wenselijk geacht.

Dit zal nogmaals worden beklemtoond in het laatste hoofdstuk onder het kopje 'uitvoeringsplannen'.